

Wat doet een leerplichtambtenaar?

Iedere gemeente heeft een eigen leerplichtambtenaar (LPA). Een belangrijke taak is om toezicht te houden op de naleving van de Leerplichtwet (uit 1969). En dat betekent dat de LPA jongeren, hun ouders en scholen helpt om schoolverzuim op te lossen en/of voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Daarnaast behandelt hij of zij aanvragen voor een vrijstelling van de leerplicht of verlof, ziet er op toe dat ook scholen zich aan de Leerplichtwet houden, is gesprekspartner en kan fungeren als bemiddelaar, regisseur of handhaver.

Soorten schoolverzuim

Zodra een school melding van schoolverzuim doet zoals vastgelegd in de Leerplichtwet, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in naar de reden achter het verzuim. Het doel is om met alle betrokkenen tot een oplossing te komen dat weer leidt tot geregeld schoolbezoek van de leerling. Schoolverzuim betekent dat een leerling niet aanwezig is bij lessen of activiteiten van het lesrooster op school of buiten school. Daarbij maakt de wet onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd schoolverzuim:

Geoorloofd verzuim

Dit is verzuim met een geldige reden; zoals ziekte of verlof wegens buitengewone omstandigheden (na toestemming van de school of de leerplichtambtenaar).

Ongeoorloofd verzuim

Dit is verzuim zonder een geldige reden. Schoolverzuim wegens ziekte is in de regel niet direct problematisch. De jongere is slechts korte tijd niet in staat het onderwijs te volgen en kan eventuele achterstanden weer inlopen. Jongeren die langdurig verzuimen vanwege (onbegrepen) lichamelijke klachten, kunnen leerachterstand krijgen wat vervolgens kan leiden tot uitstroom naar een lager onderwijsniveau of het niet behalen van een startkwalificatie. Ook kan het verzuim invloed hebben op de omgang met klasgenoten en op de zelfstandigheid en het oplossend vermogen van de jongere.

Aanpak schoolziekteverzuim

De aanpak van het schoolziekteverzuim vergt de inzet van verschillende partijen. Het allerbelangrijkst zijn de jongeren en hun ouders. Zij dragen hun eigen verantwoordelijkheid als het gaat om gezondheid en het zoeken naar wegen om onderwijs te volgen.

Als het gaat om het volgen van onderwijs ondanks ziekte of klachten komt ook de school in beeld. De school geeft aandacht en begeleidt zo nodig. Zij kan de hulp inschakelen van de Jeugdgezondheidszorg. De Jeugdgezondheidszorg heeft een preventieve taak, adviseert en begeleidt. De jeugdarts kan met zijn/haar sociaal-medische expertise aangeven hoe ondanks ziekte en klachten toch onderwijs gevolgd kan worden. Ook kan de jeugdarts suggesties doen voor inschakeling van andere hulpverleners.

De rol van de leerplichtambtenaar is om te bewaken dat jongeren, ook met ziekte en klachten, zoveel mogelijk naar school gaan en een startkwalificatie halen. Ook ziet zij toe of scholen voldoende aandacht en begeleiding bieden aan jongeren met ziekteverzuim.

Officiële waarschuwing

Als er sprake is van ongeoorloofd verzuim, treedt er herhaling op en/of willen de betrokken partijen niet meewerken aan een oplossing? Dan kan de leerplichtambtenaar, als buitengewoon opsporingsambtenaar, handhavend optreden. Hij of zij kan een officiële waarschuwing uitdelen, een HALT-verwijzing en/of een proces-verbaal opmaken. Dit gebeurt pas als de leerplichtambtenaar samen met de ouders en de jongere niet tot een oplossing van het verzuim komt.

Een proces-verbaal wordt opgemaakt, als aantoonbaar sprake is van gebrek aan goede wil bij de ouders/verzorgers van de leerling of bij de leerling zelf indien deze 12 jaar of ouder is. De rechter bepaalt uiteindelijk of er een straf volgt in de vorm van een boete, taak- of leerstraf en/of verplicht jeugdreclasseringscontact. De leerplichtambtenaar werkt hiervoor samen met het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de Politie en met Bureau Halt. Advies- en begeleidingstaak

Leerplichtambtenaren vervullen vooral een belangrijke advies- en begeleidingstaak. De school kan altijd informeren of om advies vragen over hoe ze in bepaalde situaties moeten handelen (bijv. bij ziekmelding of het al dan niet inzetten van hulpverlening). Dit kan los van een formele melding. Bij twijfel kan dit ook (preventief) gemeld worden. Bij meer dan 90% van de verzuimmeldingen wordt geen gebruik gemaakt van een HALT-verwijzing of een proces verbaal. Er komt dan een andere (pedagogische) maatregel of er wordt hulpverlening ingeschakeld.

Vragen of advies

Heeft u vragen of behoefte aan advies? Neem dan contact op met de leerplichtambtenaar van Oost Gelre, Judith Spekschoor, te bereiken via telefoonnummer 0544-393209 of mailadres j.spekschoor@oostgelre.nl.